

Mladinska ulica 2
9231 Beltinci

Tel: 02/541 35 64
E-mail: medobcinski.inspektorat@beltinci.si

Datum: 08.08.2025

Pomembno obvestilo!

Ambrozija /pelinolistna ambrozija / žvrklja (lat. *Ambrosia artemisiifolia*)
(VIR: NIJZ, GOV.SI)

Razširjenost v Sloveniji in rastišče: Pelinolistna žvrklja, ki jo poznamo pod imenom pelinolistna ambrozija ali preprosto ambrozija, izvira iz Severne Amerike, od koder so jo v 19. stoletju zanesli tudi v Evropo. Razširjena je v nižinah po vsej Sloveniji. Pogosto raste na peščenih krajih, zlasti ob prometnih cestah, ob vodah, na nasipih in smetiščih, ob železnici, na robovih njiv in na zapuščenih njivah. Ponekod uspeva tudi v presvetljenih delih nižinskih gozdov.

Opis: Ambrozija je enoletnica. Rastlina v jeseni odmrne in zimo preživi v obliki semen, ki kalijo od konca marca do začetka julija. Močno razvejana stebela nosijo na obeh straneh zelene, deljene liste, po obliki podobne pelinovima. Grozdasta socvetja na koncu poganjkov gradijo kimasti koški, v katerih so drobni rumenozeleni moški cvetovi. V prašnikih se razvije cvetni prah. Semena so trdoživa, lahko ostanejo kaljiva tudi trideset in več let.

Opraševanje: Z vetrom.

Čas pojavljanja cvetnega prahu: od druge polovice julija do konca septembra.

Alergenost: zelo visoka.

Glavni alergen: Glavni alergen cvetnega prahu ambrozije je Amb a 1, povzroča težave pri več kot 95 % posameznikov, preobčutljivih za cvetni prah ambrozije.

Škodljiv vpliv ambrozije je mogoče preprečiti le z doslednim odstranjevanjem. V Sloveniji je **obvezno zatiranje** ambrozije z [Zakonom o zdravstvenem varstvu rastlin](#) in [Odredbi o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin](#) iz rodu *Ambrosia* predpisano od leta 2010.

V skladu s predpisi so imetniki zemljišč dolžni sami odstranjevati ambrozijo tako na kmetijskih kot tudi na nekmetijskih zemljiščih.

Postopki odstranitve:

- ročno puljenje, prekopavanje, ožiganje s plamenom
- košnja ali mulčenje na višino 2 cm tik pred cvetenjem (kombinirati s prekopavanjem ali ožiganjem in/ali herbicidi)
- večkratna košnja in vsejavanje trave
- površine z večletno vegetacijo kosimo ali ožigamo enkrat letno, preden se vegetacija strne
- v senci ali gostem posevku žvrklja oslabi
- kombinirati mehanske in kemične ukrepe.

Prijave najdb rastišč ambrozije, lahko oddate pri Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, **Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin**, Območni urad Murska Sobota, Kocljeva ulica 10, 9000 Murska Sobota, ali po mailu: **OU-MurskaSobota.uvhvvr@gov.si** ali na tel. št. **02 521 43 40**.